

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ РЕОРГАНІЗАЦІЇ БАНКІВ

Лісовенко О., студент гр. Ю-65

Поряд з вирішенням економічних проблем щодо капіталізації, підвищення ліквідності і платоспроможності банків в умовах економічної кризи, різкого падіння рівня життя населення, скорочення державних соціальних програм реструктуризація банківської системи та реорганізація окремих банків має важливе соціальне значення.

Оскільки одним із пріоритетних завдань реорганізації є захист інтересів вкладників - фізичних осіб, збереження коштів населення, то своєчасне проведення реорганізації банків сприятиме запобіганню зниження рівня життя населення.

Частина 1 ст. 2 Закону України "Про банки і банківську діяльність" передбачає, що реорганізація банку - злиття, приєднання, виділення, поділ банку, перетворення його організаційно-правової форми, наслідком яких є передача, прийняття його майна, коштів, прав та обов'язків правонаступникам

В теорії банківського права під реорганізацією банків розуміють об'єднання чи роздроблення банків з ціллю створення нового банку чи без цього або просто зміна їх організаційної форми зі створенням нової юридичної особи, але у всіх випадках з переходом прав і обов'язків в порядку правонаступництва від одних банків до інших.

Реорганізація банків може здійснюватись в п'яти основних формах - злиття, приєднання, виділення, поділ і перетворення.

Результати аналізу позитивних і негативних сторін процесу реорганізації комерційних банків, наявність складної фінансової ситуації в багатьох банках - все це є підставою для порушення питання про розробку нової концепції і стратегії реорганізації банків, яка б давала змогу зробити процес реорганізації більш ефективним, підвищити позитивну результативність практичної реорганізації комерційних банків.

Важливою датою для реорганізації банків, а зокрема, до їх перетворення є 17 вересня 2008 р., саме тоді Верховна Рада України 358 голосами ухвалила один із найбільш очікуваних сьогодні законів - Закон України "Про акціонерні товариства". Згідно зі ст. 5 Закону України "Про акціонерні товариства",

акціонерні товариства за типом поділяються на публічні акціонерні товариства та приватні акціонерні товариства. При цьому до приватного акціонерного товариства не може входити більше ста акціонерів.

Таким чином, новий закон узгоджує діяльність акціонерних товариств за формами власності відповідно до європейської практики.

Наприклад, у Великобританії, відповідно до закону про компанії дозволено створення приватних компаній з обмеженою відповідальністю, кількість акціонерів має становити не більше 50, публічних компаній із обмеженою відповідальністю та партнерств з обмеженою відповідальністю.

Банки, які створені у формі відкритих акціонерних товариств повинні не тільки змінити організаційно-правову форму, а й функціонувати відповідно до нового закону.

У свою чергу, статuti й інші внутрішні документи акціонерних товариств, утворених до набуття чинності цього закону, підлягатимуть приведенню у відповідність до його норм не пізніше, ніж протягом двох років з набуття чинності Закону "Про акціонерні товариства".

З огляду на викладене, щонайменше 30 банків, які зареєстровані як товариства з обмеженою відповідальністю та 37 банків у формі закритого акціонерного товариства, будуть реорганізовані вже за новим законом, якщо приймуть таке рішення. Банки, що функціонують як відкрите акціонерне товариство, мають строк 2 роки, щоб внести зміни в установчі документи.

З метою зацікавлення комерційних банків у реорганізації, а також підвищення ефективності процесу реорганізації законодавцям необхідно передбачити не тільки безперервність роботи банків, що реорганізуються, але й спрощення самої процедури реорганізації.

Наук. керівник – Янішевська К.Д., викладач кафедри права